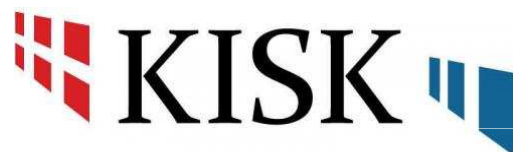

Informační průmysl 2013/14

Petr Šmejkal

43262@mail.muni.cz, smejkal.petr@email.cz

KABINET
INFORMAČNÍCH STUDIÍ
A KNIHOVNICTVÍ

Terminologie

- Účetní závěrka
  - Rozvaha
  - Výkaz zisků a ztrát /
Výkazy / Výsledovka
  - Příloha
- Financial statements /
Financials
  - Balance sheet
  - PLN account /
Profit and loss account
  - Disclosers

Terminologie - Rozvaha

■ Rozvaha

- Podává přehled o majetku podniku (aktivech) a zdrojích jeho krytí (pasivech) v peněžním vyjádření k určitému datu a umožňuje tak posoudit finanční pozici podniku. Na rozdíl od jiných účetních výkazů zobrazuje rozvaha hodnoty platné k určitému okamžiku (stavové veličiny).
- Formálně správně sestavená rozvaha musí splňovat základní bilanční rovnici – tzn. součet aktiv se musí rovnat součtu pasiv.

Aktiva - majetek, který spol. vlastní (peníze, budovy, stroje,...)

Assets

Dlouhodobý - budovy, pozemky, software, ...

Fixed

Oběžný - zásoby, materiál, pohledávka

Current

Pasiva - zdroje financování (úvěry, půjčky, závazky, ...)

Liabilities

Oběžná pasiva

Current liabilities

Celková pasiva

Total liabilities

Vlastní kapitál - Majetek společnosti – stroje, nemovitosti, peníze na účtech

Shareholders funds

■ Výkazy / Výsledovka

- Ukazuje, jakého hospodářského výsledku společnost dosáhla za sledované a minulé období.
- Jestliže rozvaha je statická a zachycuje aktiva a pasiva v daném okamžiku sestavování rozvahy, tak výkaz zisků a ztrát se vztahuje vždy k určitému časovému intervalu.
- Zisk měří rozsah, v jakém výnosy překročily v účetním období náklady vynaložené na tvorbu příjmu. Základní funkcí výsledovky je zjistit hospodářský výsledek běžného účetního období ve struktuře výnosů a nákladů, ale je také podkladem pro hodnocení ziskovosti vložených prostředků. Výsledovka se obvykle dělí na dva segmenty, a to na provozní a neprovozní. Provozní segment odráží výsledky hlavních, dlouhotrvajících činností společnosti. Neprovozní část sumarizuje účetní výsledky všech ostatních aktivit.

Výkazy / Výsledovka

Hospodářský výsledek (výsledek hospodaření) je rozdíl mezi výnosy a náklady: $Zisk = Výnosy - Náklady$

Zisk - Pokud je hospodářský výsledek kladný, jde o zisk. Dosahování zisku je klíčovým cílem fungování podniku v soukromém sektoru. Vysoké hodnoty zisku umožňují buď reinvestování zisku do podniku a jeho rozvoj, nebo jeho vyplácení majitelům a podílníkům podniku (akcionářům apod.).

Ztráta - Pokud je hospodářský výsledek záporný, jde o ztrátu. Pokud je podnik dlouhodobě ve ztrátě, vyčerpá své finanční zdroje a musí ukončit podnikání.

Výnosy jsou souhrnem peněžních prostředků, které podnik získá ze všech svých činností (produkce výrobků nebo služeb) za určité období. Výnosy se dělí na:

- **Provozní výnosy** - získané z provozně-ekonomické činnosti - tržby za prodej výrobků nebo služeb
- **Finanční výnosy** - získané z finanční investic, cenných papírů, vkladů aj.
- **Mimořádné výnosy** - získané mimořádně, například prodejem odepsaného výrobního zařízení

Náklady znamenají vyjádření peněžní hodnoty všech spotřebovaných vstupů při produkci výrobků nebo služeb. Náklady je suma peněžních hodnot, které organizace účelně vynaložila na získání výnosů, bez ohledu na to, zda byly v daném období skutečně zaplacené. Náklady lze také vyjádřit jako spotřebu zdrojů.

Výkazy / Výsledovka

Tržby - Suma, za kterou prodali výrobky nebo služby	Sales
Obrat - Suma výnosu, suma celkových transakcí	Turnover/Revenue
Náklady - Suma výdajů	Costs
Marže - Rozdíl mezi cenou materiálu/pořizovací cenou a konečnou prodejní cenou	Margin
Provozní hospodářský výsledek - Výsledek běžné činnosti (celkové tržby – náklady)	Operating Profit / Loss
Hospod. výsledek za účetní období	Profit Loss for period
Výsledek hospodaření před zdaněním	Profit before tax
- aby se daly srovnat výsledky v různých zemích s různým zdaněním	
- Viz. také Zisk před zdaněním a úroky	EBIT

Poměrové ukazatele / Ratio

Nejpoužívanější ukazatele rentability:

ROI (return on investment) - rentabilita vloženého kapitálu - Tento ukazatel vypovídá o tom, s jakou účinností pracuje kapitál vložený do podnikání, a to bez ohledu na to, z jakých zdrojů pochází (vlastní či cizí). Tímto ukazatelem vyjadřujeme míru zisku za nějaké období.

$$\text{ROI} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

ROA (return on assets) - rentabilita celkových vložených aktiv - Ukazatel rentability celkových vložených aktiv poměřuje zisk s celkovými aktivy bez rozlišení zdroje financování aktiv. V čitateli se můžeme setkat s různými modifikacemi zisku, EBIT měří hrubou produkční sílu aktiv firmy před zaplacením daní a úroků. Tento ukazatel je vhodný při porovnávání firem s rozdílnými podmínkami zdanění a rozdílnou kapitálovou strukturou.

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}}$$

Nejpoužívanější ukazatele zadluženosti a finanční struktury:

Celková zadluženost (debt ratio) - Tento ukazatel vyjadřuje finanční závislost firmy. Věřitelé firmy mají větší jistotu splacení závazku, pokud je hodnota tohoto ukazatele nízká, pro firmu je ale výhodnější vyšší hodnota tohoto ukazatele, protože, jak už víme z předcházejícího textu, cizí kapitál je levnější než vlastní.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Nejpoužívanější ukazatele likvidity:

Běžná likvidita (current ratio) - Běžná likvidita měří pokrytí krátkodobých závazků oběžnými aktivy. Objektivnost ukazatele závisí na stavu zásob a pohledávek. U zásob je důležité, aby byly správně oceněny. Také záleží na velikosti zásob, protože přeměna zásob v peníze může být někdy dlouhý proces. Období mezi jejich zapojením do výroby až po úhradu za výrobky může trvat i několik měsíců. U pohledávek pak posuzujeme, zda je již překročena doba splatnosti či zda jsou některé pohledávky již nedobytné. Hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1,5.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita (quick ratio) - Tento ukazatel odstraňuje nedokonalosti ukazatele běžné likvidity. Vylučuje z OA zásoby, takže do čitatele zahrnuje jen peněžní prostředky (v hotovosti a na bankovních účtech), krátkodobé CP a krátkodobé pohledávky očištěné od pochybných a těžko vymahatelných pohledávek. Ve finanční analýze se zkoumá také vztah mezi běžnou a pohotovou likviditou. Pokud je pohotová likvidita výrazně nižší než běžná $\Rightarrow$ zásoby hrají v OA firmy významnou roli (např. obchodní firmy zabývající se prodejem zboží - předpokládá se zde vysoká likvidita zásob). Pohotová likvidita by měla být vyšší než 1.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Poměrové ukazatele / Ratio - další

Pracovní kapitál	$\text{Pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{Krátkodobé závazky} - \text{Krátkodobé bankovní úvěry}$
Rentabilita vlastního kapitálu ROE	$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \text{HV účetního období} / \text{Vlastní kapitál} * 100$
Rentabilita aktiv ROA	$\text{Rentabilita aktiv} = \text{HV účetního období} / \text{Aktiva celkem} * 100$
Provozní rentabilita	$\text{Rentabilita provozního HV} = \text{Provozní HV} / (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}) * 100$
Běžná likvidita	$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / (\text{Krátkodobé závazky} + \text{Krátkodobé bankovní úvěry})$
Pohotová likvidita	$\text{Pohotová likvidita} = (\text{Finanční majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}) / (\text{Krátkodobé závazky} + \text{Krátkodobé bankovní úvěry})$
Peněžní likvidita	$\text{Peněžní likvidita} = \text{Finanční majetek} / \text{Krátkodobé závazky}$
Zadluženost vlastního kapitálu	$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \text{Cizí zdroje} / \text{Vlastní kapitál}$
Krytí dlouhodobého majetku	$\text{Krytí dlouhodobého majetku} = \text{Vlastní kapitál} / \text{Stálá aktiva}$
Finanční páka	$\text{Finanční páka} = \text{Cizí kapitál} / \text{Vlastní kapitál}$
Doba obratu zásob	$\text{Doba obratu zásob} = \text{Zásoby} / (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}) * 360$
Doba obratu pohledávek	$\text{Doba obratu pohledávek} = (\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{Dlouhodobé pohledávky}) / (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}) * 360$
Doba obratu závazků	$\text{Doba obratu závazků} = (\text{Dlouhodobé závazky} + \text{Krátkodobé závazky}) / (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}) * 360$
Obrátka aktiv	$\text{Obrátka aktiv} = (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}) / \text{Aktiva celkem}$
Podíl pracovního kapitálu na aktivech	$\text{Podíl pracovního kapitálu na aktivech} = \text{Vlastní kapitál} / \text{Stálá aktiva}$

■ Klíčová čísla – TOP 5

■ Aktiva

- Jak velký je majetek firmy (budovy, stroje, peníze, ...)
- U finančních institucí jako jsou banky a pojišťovny slouží k určení velikosti, obrat je zde matoucí

■ Obrat

- Jak je firma aktivní a kolik (za kolik) se jí dařilo prodat zboží nebo služeb
- Lepší ukazatel než tržby, ty zahrnují jen prodej zboží a služeb, ne výnosy na dalších aktivitách jako kurzové rozdíly, apod.

■ Zisk před zdaněním / EBIT /EBITDA

- Informace o tom, jak je podnik úspěšný není ovlivněna poplatky, daněmi, atd...

■ Provozní výsledek

- Kolik peněz podnik reálně získal ze své činnosti

■ Počet zaměstnanců

- Důležité pro některé poměrové ukazatele

Analýza finančních ukazatelů společnosti

- Horizontální analýza
  - Je využíváno absolutních a rozdílových ukazatelů. Zjišťují se procentní změny jednotlivých položek účetních výkazů oproti předcházejícímu období.

	2001	2002	2003	2004	2005
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>z toho</i>					
pohl.za ups.zákl.kapitál	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
dlouh.majetek (stálá aktiva)	48,3%	52,7%	53,9%	64,8%	70,1%
dlouh.nehmotný majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
dlouhodobý hmotný majetek	47,2%	51,7%	52,8%	64,7%	40,8%
dlouhodobý finanční majetek	1,1%	1,0%	1,1%	0,1%	29,3%
oběžná aktiva	47,4%	45,0%	41,7%	20,6%	18,6%
zásoby	8,5%	11,8%	8,4%	4,5%	5,7%
dlouhodobé pohledávky	3,9%	3,5%	0,6%	2,3%	1,2%
krátkodobé pohledávky	32,7%	27,4%	30,0%	12,4%	10,7%
finanční majetek	2,3%	2,3%	2,8%	1,3%	1,0%
časové rozlišení	3,8%	2,3%	4,4%	14,6%	11,3%
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>z toho</i>					
vlastní kapitál	7,2%	19,4%	12,1%	7,5%	9,7%
základní kapitál	0,9%	1,6%	3,5%	1,7%	1,4%
kapitálové fondy	0,9%	2,4%	0,3%	-0,6%	-0,5%
rezervní fondy	0,4%	0,3%	0,5%	0,2%	0,2%
hosp.výsledek min.let	2,2%	2,2%	0,9%	3,8%	5,1%
hosp.výsl.běž.úč.et.obd.	2,8%	12,9%	7,0%	2,3%	3,4%
cizí zdroje	90,9%	79,7%	87,4%	82,9%	90,2%
rezervy	5,0%	3,2%	4,2%	0,9%	0,8%
dlouhodobé závazky	0,0%	3,0%	2,3%	5,4%	44,1%
krátkodobé závazky	35,1%	30,1%	40,7%	35,1%	15,9%
bankovní úvěry a výpomoci	50,8%	43,4%	40,2%	41,6%	29,4%
časové rozlišení	1,9%	0,9%	0,4%	9,6%	0,1%

Analýza finančních ukazatelů společnosti

■ Vertikální analýza

- Při vertikální analýze porovnáváme jednotlivé složky účetních výkazů ke stanovenému základu. V rozvaze byla stanovena jako základ pro procentní vyjádření hodnota celkových aktiv a celkových pasiv firmy, ve výkazu zisku a ztrát pak bereme jako základ hodnoty celkových výnosů a nákladů.
- V rozvaze se obvykle jako základ volí bilanční suma. Z toho vyplývá, že jednotlivé položky rozvahy se vyjádří jako procentní podíl celkových aktiv (pasivům). Ve výkazu zisku a ztrát se jako základ obvykle použije velikost tržeb nebo výkonů.
- Pomocí vertikální analýzy se můžeme dozvědět, zda v rámci sledovaného období docházelo ke změnám ve struktuře aktiv a pasiv, ve struktuře nákladů a výnosů a jestli docházelo ke zvýšení nebo snížení objemu jednotlivých jejich položek, vztažených k celkové bilanční sumě, resp. k tržbám.

	2001	2002	2003	2004	2005
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>z toho</i>					
pohl.za ups.zákl.kapitál	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
dlouh.majetek (stálá aktiva)	48,3%	52,7%	53,9%	64,8%	70,1%
dlouh.nehmotný majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
dlouhodobý hmotný majetek	47,2%	51,7%	52,8%	64,7%	40,8%
dlouhodobý finanční majetek	1,1%	1,0%	1,1%	0,1%	29,3%
oběžná aktiva	47,4%	45,0%	41,7%	20,6%	18,6%
zásoby	8,5%	11,8%	8,4%	4,5%	5,7%
dlouhodobé pohledávky	3,9%	3,5%	0,6%	2,3%	1,2%
krátkodobé pohledávky	32,7%	27,4%	30,0%	12,4%	10,7%
finanční majetek	2,3%	2,3%	2,8%	1,3%	1,0%
časové rozlišení	3,8%	2,3%	4,4%	14,6%	11,3%
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>z toho</i>					
vlastní kapitál	7,2%	19,4%	12,1%	7,5%	9,7%
základní kapitál	0,9%	1,6%	3,5%	1,7%	1,4%
kapitálové fondy	0,9%	2,4%	0,3%	-0,6%	-0,5%
rezervní fondy	0,4%	0,3%	0,5%	0,2%	0,2%
hosp.výsledek min.let	2,2%	2,2%	0,9%	3,8%	5,1%
hosp.vysl.běž.účet.obd.	2,8%	12,9%	7,0%	2,3%	3,4%
cizí zdroje	90,9%	79,7%	87,4%	82,9%	90,2%
rezervy	5,0%	3,2%	4,2%	0,9%	0,8%
dlouhodobé závazky	0,0%	3,0%	2,3%	5,4%	44,1%
krátkodobé závazky	35,1%	30,1%	40,7%	35,1%	15,9%
bankovní úvěry a výpomoci	50,8%	43,4%	40,2%	41,6%	29,4%
časové rozlišení	1,9%	0,9%	0,4%	9,6%	0,1%

Další analýzy finančních ukazatelů

- Analýza poměrových ukazatelů
  - Např. ROI v závislosti na čase, apod.
- Vývoj a trend
  - Grafické znázornění vývoje jednotlivých ukazatelů
- Predikce – různé modely

- Více info:
  - http://edice.vos.cz/files/swf/2655_VALOVA_BP_CZ.pdf
  - http://is.muni.cz/th/62858/esf_m/DIPLOMOVA_PRACE.doc
  - <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html>
  - http://homel.vsb.cz/~lit40/SMAD/Casove_rady.pdf

Ukázky

Informační průmysl
**BĚŽNÁ ČINNOST INFORMAČNÍHO
PROFESIONÁLA**

Typy úkolů

- Profil
- Zhodnocení, prověření – tisk, názor, analýza
- Odvětvová, průmyslová analýza – přehledy, srovnání, trendy
- Kontinuální sledování – CI, EWS, M&A
- Konkurenti – CI
- Ad-hoc dotazy – cokoliv
- People search
- Konexe a vazby – lidí i firem
- Peer group
- Seznamy – klienti, targets
- Negativní informace - Digging the Dirt

Profil firmy

- Více druhů, podle určení
- Příprava na služební cestu
  - Poslední novinky, profil lidí se kterými proběhne setkání, shrnutí klíčových informací, historie vztahů
- Zjistit možnost akvizice
  - Seznam aktivit rozdělen podle produktů a regionů, finanční informace, klíčový zákazníci, silné a slabé stránky, odhad hodnoty firmy podle předchozích nabídek a vlastní analýzy
- Popis konkurenční firmy
  - Popis aktivit, obchodní systém, ceny, klienti,...
- Pochopit příležitost k partnerství
  - Trhy podle produktů a regionů, profil managementu a jejich background, chování managementu v historii, příklady existujících partnerství, analýza existujících spoluprací
- Zhodnotit životaschopnost dodavatelů
  - Kreditní hodnocení, profil managementu a jejich background, vztahy se zákazníky, produktový benchmarking

Zhodnocení, prověření

- Ratingové agentury – Creditinfo, Creditreform
- Press search
  - Annopress - <http://www.anopress.cz/Web/PagesFree/Sources.aspx>
  - EMIS – ISI Emerging Markets - <http://www.securities.com>
- Insolvenční rejstřík atd. - <http://portal.justice.cz>
- Intelligence & Analyses – např. MergerMarket, ISI

- BusinessInfo – proč dělat analýzu odvětví
  - <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi/firemni-strategie-pro-jednotny-trh/1000520/6665/>
- Makroekonomické ukazatele
  - MFČR - <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makroekonom.html>
  - ČSÚ - <http://www.czso.cz>
  - Global Insight - <http://www.ihsglobalinsight.com>
- Ready to Use Analyses
  - BMI - <http://www.businessmonitor.com>
  - Datamonitor - www.datamonitor.com
- Market Research rozcestník
  - <http://www.rba.co.uk/sources/mr.htm>

Konexe a vazby – lidí i firem

- Tovek Tools – Analyst notebook
<http://www.cis.uab.edu/forensics/blog/Operation.Phish.Phry.jpg>
- Lze i ručně za pomoci např. justice.cz a excelu

Home Insert Page Layout Formulas Data Review View Developer

Cut Copy Paste Format Painter Clipboard

Arial 10 Font

Wrap Text Alignment

General Number

Conditional Formatting Styles

Format as Table

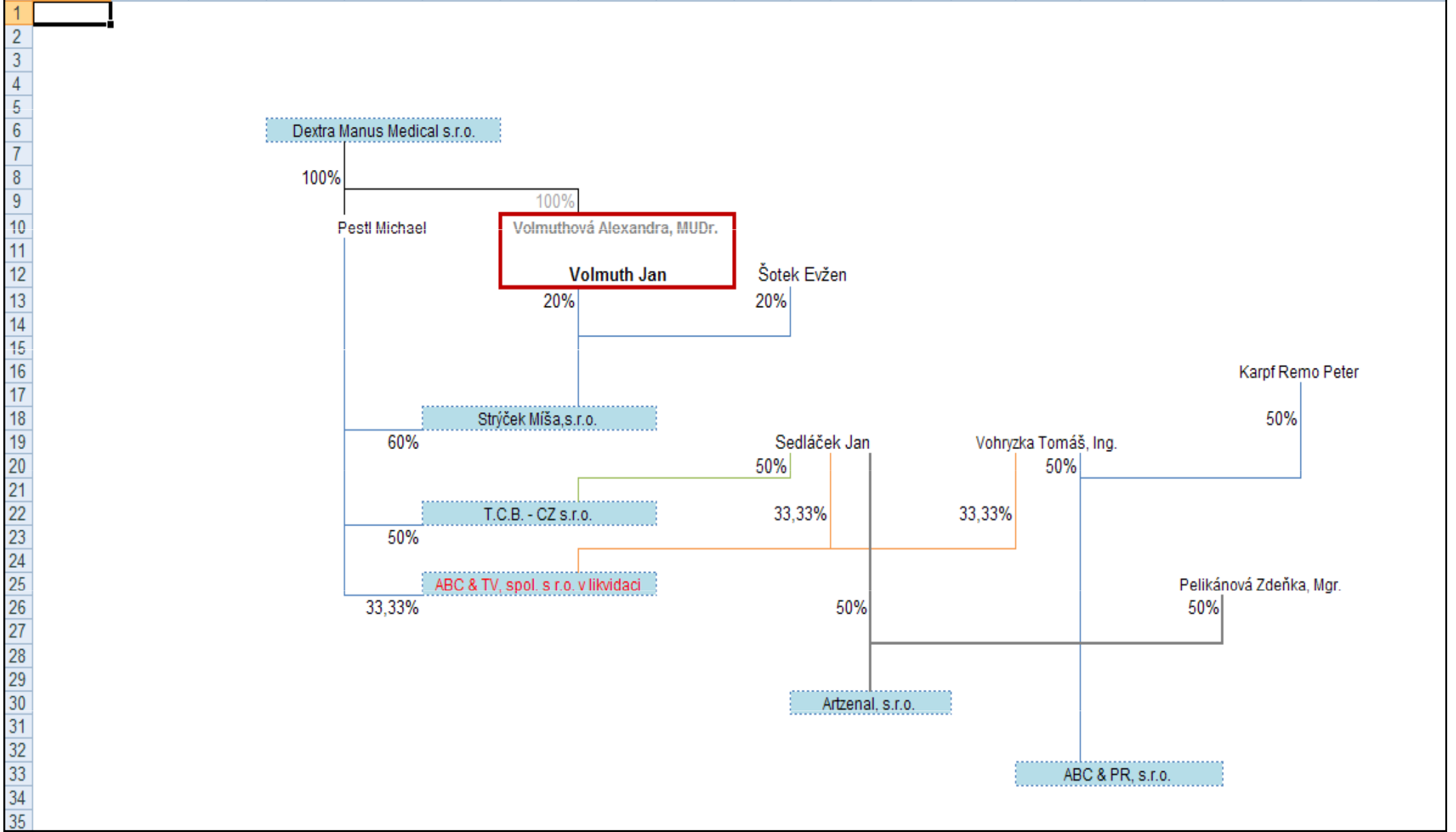
Cell Styles

Insert Delete Format Cells

AutoSum Fill Clear Editing

A1 fx

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U

Další možné zdroje

- People search

- Press search
- Social networks
- Business registers
- Google

- Další na <http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Infozdroje>

Předávání výsledků

- Papírový nebo textový dokument
- Html formát – intranet
- PowerPoint
- Diskuze
- Post-it lístečky
- Email
- ...

Obecné tipy

- Extrapolovat, např. velikost trhu podle historických čísel ve vztahu k obratu několika hlavních firem
- Dupočítávat - např. známe průměrný obrat na zaměstnance v daném průmyslu, tak podle množství zaměstnanců můžeme odhadnout obrat firmy
- Použít srovnatelné ukazatele, srovnání s něčím, co klient zná (např. CIA Factbook a srovnávání velikostí zemí s jednotlivými státy USA)
- Neexistuje už někde hotové to co požadují?

...